

Muhammed TİKİCİ
Hâkim

**CEZA HUKUKU BAĞLAMINDA
ANAYASA MAHKEMESİ'NE
BİREYSEL BAŞVURU**

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	9
GİRİŞ.....	11

1. BÖLÜM

ANAYASA MAHKEMESİ'NE BİREYSEL BAŞVURU

1.1. Türkiye'de Bireysel Başvuru Kavramı ve Tarihçesi	13
1.1.1. Bireysel Başvuru Kavramı	13
1.1.2. Türkiye'de Bireysel Başvuru Tarihçesi	14
1.2. Bireysel Başvurunun Özellikleri	16
1.2.1. Bireysel Başvurunun Konusu	16
1.2.1.1. Temel Hak ve Hürriyetin Anayasa ve İHAS Kapsamında Olması	17
1.2.1.2. Temel Hak ve Hürriyetin Kamu Gücü Tarafından İhlal Edilmesi	21
1.2.2. Bireysel Başvuru İkincil Nitelikte Bir Anayasa Yargısıdır	26
1.2.3. Temel Hak ve Hürriyetler İçin Bir Teminat İşlevi Görür	28

2. BÖLÜM

BİREYSEL BAŞVURU KABUL EDİLEBİLİRLİK KOŞULLARI ve ANAYASA MAHKEMESİ'NİN VERECEĞİ KARARLAR

2.1. Bireysel Başvurunun Koşulları	31

2.1.1. Mahkeme'nin Yetkisi	32
2.1.1.1 Yer Bakımından Yetki	32
2.1.1.2. Kişi Bakımından Yetki.....	33
2.1.1.2.1. Şikayet Hakkı.....	33
2.1.1.2.2. Hukuki Yarar	33
2.1.1.2.3. Güncel ve Kişisel Hak İhlali	34
2.1.1.2.4. Doğrudan Bir İhlal Olması.....	37
2.1.1.3. Zaman Bakımından Yetki	37
2.1.1.4. Süre Bakımından Yetki	38
2.1.1.5. Konu Bakımından Yetki.....	38
2.1.2. Olağan Kanun Yollarının Tüketilmesi	38
2.2. Anayasa Mahkemesi'nin Bireysel Başvurularda Verebileceği Kararlar.....	40
2.2.1. Hakkın İhlal Edilmediği Kararı	41
2.2.2. Hakkın İhlal Edildiği Kararı	41
2.2.2.1. Yeniden Yargılama	42
2.2.2.2. Tazminat Kararı Verilmesi.....	43
2.2.2.3. Genel Mahkemelerde Dava Açılması	44
2.3. Anayasa Mahkemesi'nin Bireysel Başvuru Kararlarının Bağlayıcılığı ve İcraility	45

3. BÖLÜM

CEZA HUKUKU BAĞLAMINDA ANAYASA MAHKEMESİ'NE BİREYSEL BAŞVURU

3.1. Ceza Hukuku İşlemlerinin Bireysel Başvuruya Konu Edilmesi	49

3.2. Açıkça Dayanaktan Yoksunluk	50
3.2.1. Kanun Yolu Şikâyeti	51
3.2.2. Açık ve Bariz Keyfiliğ	53
3.3. Ceza Hukukunun Temel İlkeleri Kapsamında Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru	55
3.3.1. Ceza Hukukunun Temel İlkeleri	56
3.3.1.1. Kanunilik İlkesi	57
3.3.1.1.1. Suç ve Cezalarda Belirlilik İlkesi ve Kiyas Yasağı	59
3.3.1.1.2. İdarenin Düzenleyici İşlemleri ile Suç ve Ceza İhdas Edilmesi Yasağı	65
3.3.1.1.3. Lehe Ceza Kanunun Uygulanması	71
3.3.1.2. Kusur İlkesi	78
3.3.1.2.1. Kusursuz Suç ve Ceza Olmaz İlkesi	79
3.3.1.2.2. Ceza Sorumluluğunun Şahsiliği İlkesi	83
3.3.1.3. İnsanlık İlkesi	87
3.3.1.3.1. Suç ve Cezalarda Orantılılık	89
3.3.1.3.2. Süresiz Hak Yoksunlukları	91
3.3.1.3.3. İnsan Onuruna Aykırı Cezalandırma Yasağı	95
3.3.1.3.4. Aynı Eylemden Dolayı Birden Fazla Cezalandırma Yasağı	103
SONUÇ	115
KAYNAKÇA	119